

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДААННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫНІКАМІ

№ 80 (664)

Кастрычнік 1962 г.

Год выдання 8-ы

КАСМІЧНАЯ ПЯЦІГОДКА

«4 кастрычніка 1957 года». Гэта вялікая дата вядома ўсяму чалавецтву. Пяць гадоў назад з савецкага касмадрома ўзняўся ў неба першы ў свеце штучны спадарожнік Зямлі. Яго пазыўныя на працягу 92 сутак былі чуваць на ўсіх кантынентах. Яны абвясцілі людзям аб новай касмічнай эры. Пачатак ёй пакладзен у Савецкай краіне, савецкімі людзьмі, якія будуюць небывалае ў гісторыі камуністычнае грамадства. Вось чаму кожны раз, калі свет аплэдзіруе ўсё новым і новым поспехам Савецкага Саюза, чалавецтва зноў і зноў з удзячнасцю вымаўляе адно неўмірачае імя: Ленін. Выкаваная ім Камуністычная партыя прывяла народ да перамогі сацыялістычнай рэвалюцыі, да вялікага навуковага і тэхнічнага прагрэсу, без якога немагчымы сучасныя дасягненні ў касмічнай прасторы. І сімвалічна, што касманаўт камуніст Павел Папавіч браў з сабой у палёт невялікі партрэт Леніна. Пасля вяртання на зямлю, паказваючы яго журналістам, касманаўт сказаў:

— Як быў бы шчаслівы Уладзімір Ільіч, калі б бачыў, што савецкія людзі будуюць камунізм, паспяхова заваёваюць Сусвет, што ўсё гэта робіцца для шчасця людзей.

У тыя знамянальныя дні, калі спадарожнік-першынец упэўнена рабіў свой трыумфальны палёт вакол нашай планеты, суб'екты з гарачымі галовамі, асабліва ў ЗША, на ўвесь голас крычалі: «Мы дагонім! Мы перагонім!» Але жадаць адно, а зрабіць — другое. Гутарка ж ідзе не аб спаборніцтве рысістых коней, якіх можна выгадаваць за два—тры гады. Каб падняць спадарожнік на вышыню парадку 950 кіламетраў, неабходны не толькі час, але, перш за ўсё, людзі, здольныя за кароткі тэрмін стварыць неабходную матэрыяльна-тэхнічную базу, працаваць стройную навуковую праграму асваення калязямной прасторы. Трэба было стварыць ракеты, спадарожнікі, касмічныя караблі, здольныя збіраць у космасе навуковыя даныя, перадаваць іх на Зямлю, а калі трэба, і самім вяртацца на родную планету. «Сацыялізм і камунізм — вось той надзейны касмадром, з якога чалавецтва шуруме і будзе шурмаваць прастору Сусвету», — гаварыў М. С. Хрушчоў.

Сусветную навуковую грамадскасць у савецкіх эксперыментнах перш за ўсё здзівіла пламернасць даследаванняў, строгая навуковая прадуманасць кожнага наступнага кроку ў космас. Кідалася ў вочы вага спадарожнікаў, якая з кожнай новай разведкай нябесных даляў імкліва ўзрастала. Усе па-

А. РАМАНАЎ,
аглядальнік ТАСС

мятаюць, што першы айчыны спадарожнік важыў 83,6 кілаграма. Па тым часе і ў параўнанні з першым амерыканскім, які важыў у шэсць разоў менш за наш, ён быў проста велізарны. Да таго ж «амерыканец» паляцеў па пракладзенай дарозе на чатыры месяцы пазней за нашага. Вага другога айчыннага спадарожніка дасягала 508,3 кілаграма, а першага карабля, што ўзняўся ў неба 15 мая 1960 года, — 4 тоны 540 кілаграмаў, г. зн. у 50 з лішнім разоў больш, чым той, што паклаў пачатак арбітальным палётам.

Гэта значыць, што айчыныя вучоныя, канструктары, рабочыя здолелі пабудаваць такія ракетаносбіты, якім пад сілу выносіць на арбіту Зямлі амаль пяцітонныя навуковыя лабараторы. Магутнасць рухавікоў кожнай з ракет, што паднялі ў неба першаадкрывальнікаў касмічных даляў Юрыя Гагарына і Германа Цітова, складала каля 20 мільёнаў конскіх сіл. Злучаныя Штаты не маюць такіх магутных ракет. Гэта стрымлівала, ды яшчэ, бадай, і стрымлівае, палёты ў космас амерыканскіх караблёў, у якіх астранаўты маглі б свабодна жыць і працаваць. Між тым «рабочыя кабінеты» камандзіраў «Усхода-3» і «Усхода-4» Андрыйяна Нікалаева і Паўла Папавіча, якія ажыццявілі ўпершыню ў свеце групавы палёт, былі такія прасторныя, што касманаўты «выходзілі» з крэслаў, робячы «прагулкі» па кабіне.

Факт магутнасці савецкіх ракет больш цвяроза, чым іншыя, ацаніў вядомы амерыканскі спецыяліст у галіне ракетнай тэхнікі Вернер фон Браун. Ён гаварыў у свой час, што «пачатак кастрычніка 1957 года паслужыў паваротным пунктам у нашым лёсе і ў лёсе іншых краін — вялікіх і малых. Я лічу, што нам трэба было б падрыхтавацца да таго, што Савецкі Саюз яшчэ не раз акажацца першым у гэтай новай галіне астранаўтыкі. Мы (ЗША) адсталі і мы не здолеем дагнаць за дзень або за два, паколькі буйныя тэхнічныя праекты, натуральна, патрабуюць часу».

Прэзідэнт ЗША Джон Кенедзі таксама вымушан быў прызнаць, што Злучаныя Штаты намнога адстаюць ад Савецкага Саюза. Сапраўды: агульны час знаходжання над планетай чатырох астранаўтаў ЗША крыху перавышае дзесяць гадзін. Пры гэтым з-за непаладак, якія ўзніклі на караблях, ні Джон Глен, ні Малькольм Скот Карпентэр не маглі поўнацю выканаць навуковых заданняў. Савецкія ге-

роі наляталі ў космасе прыкладна ў 20 разоў больш гадзін, чым астранаўты ЗША *). Тым самым было даказана, што чалавек можа працягнуць час жыцця і працаваць у Сусвеце, ва ўмовах бязважкасці. Усім зразумела, што краіна, людзі якой прабілі даўжэй у космасе, непараўнальна больш сабрала навуковай інфармацыі, адкрыла больш таямніц у Сусвеце, а значыць, мае больш даных для новых перамог у касмічнай прасторы.

У дзень запуску карабля «Усход-3» Галоўны канструктар, адказваючы на пытанне журналістаў адносна перспектывы вывучэння касмічных даляў, сказаў: «Месяц несумненна стане ў будучым аб'ектам навуковых даследаванняў нашых касманаўтаў».

Аб палёце на Месяц мараць і самі касманаўты. Аднойчы вечарам на касмадроме, калі ў небе праносіліся ўжо касмічныя караблі «Усход-3» і «Усход-4», Герман Цітоў, залюбаваўшыся велізарным Месяцам, які вісеў над гарызонтам, у задуменні сказаў:

(Заканчэнне на 2-й стар.)

*) Артыкул пісаўся да палёта амерыканскага касманаўта У. Шыра.

У некалькі радкоў

Чарнаморскі цеплаход «Наманган» узяў курс на Судан. На борце судна — экспанаты для савецкай гандлёва-прамысловай выстаўкі, якая адкрываецца ў Хартуме.

Першы электрапоезд пайшоў па новаму электрыфікаванаму чыгуначнаму участку ад Львова да прыкарпацкага горада Стрыя. Хутка паравозы ўступяць месца электравозам на ўсім працягу стальной магістралі ад Львова да станцыі Чоп.

Месячнік саду пачаўся ў Беларусі. Фруктовыя дрэвы і ягаднікі высаджваюцца амаль на дзесяці тысячах гектараў. Цяпер у рэспубліцы сады займаюць каля 180 тысяч гектараў. К канцу сямігодкі іх плошча павялічыцца да чвэрці мільёна гектараў.

ПАРОДНАЙ КРАІНЕ

Група калгаснікаў Столінскага раёна Брэсцкай вобласці пабывала ў сваіх суседзяў — хлебарабаў Дуброўніцкага раёна Украінскай ССР. Госці азнаёміліся з працоўнымі поспехамі калгасаў, расказалі аб сваіх дасягненнях, заключылі сацыялістычныя дагаворы. У раённым Доме культуры на сустрэчы, якая адбылася ў гонар гасцей, былі падведзены вынікі. На здымку: дэлегацыя сельгасарцелі «17 верасня» Столінскага раёна ў сяле Высоцкі калгаса імя Леніна (УССР). Фота В. Германа.

Дом адпачынку прадпрыемства

ГОМЕЛЬ. (БЕЛТА). У раёне Чонак адкрыт дом адпачынку для працяжнікаў Гомельскага дрэвапрацоўчага камбіната. У ім зможа адпачыць адначасова сто рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых прадпрыемства.

З кожным годам расце колькасць рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў, якія атрымліваюць пущэўкі ў санаторыі і дамы адпачынку. У гэтым годзе за кошт асігнаван-

няў са сродкаў сацыяльнага страхавання і фонду прадпрыемства гэтыя пущэўкі атрымаюць 750 чалавек. Многія рабочыя правялі свой водпуск у турысцкіх падарожжах.

Вось ужо сем гадоў на камбінаце працуе начны санаторый. За гэты час без адрыву ад вытворчасці ў ім лячылася звыш дзвюх тысяч чалавек. У будучым годзе плануецца будаўніцтва яшчэ аднаго прафілакторыя на 50 месц.

ГОРАД БЕЛАРУСКІХ НАФТАВІКОЎ БУДУЕЦЦА

ПОЛАЦК. (БЕЛТА). Мінула чатыры гады, як на месцы былой вёскі Слабада паявіліся першыя будаўнікі гарадка полацкіх нафтавікоў. Сёння на крутым беразе Заходняй Дзвіны раскінуўся пасёлак са шматпавярховымі добраўпарадкаванымі жылымі дамамі, школамі, філіялам політэхнікума, бальніцай, кінатэатрам, магазінамі, прадпрыемствамі бытавога абслугоўвання, яслямі і дзіцячымі садамі.

У пасёлку жыўць ужо больш дзесяці тысяч чалавек. Толькі за 9 месяцаў гэтага года будаўнікі здалі звыш чым пятнаццаць тысяч квадратных метраў новага жылля.

Каля сасновага лесу заканчваецца будаўніцтва бальнічнага гарадка са стацыянарам на 240 ложкаў.

Вырысаваліся контуры новага жыллага мікрараёна пасёлка Полацкі. Тут ужо ўзведзена некалькі шматпавярховых жылых дамоў.

Цэх буйнапанельнага домабудавання, разлічаны на трыццаць пяць тысяч квадратных метраў жылля ў год, які ўступіў у строй, дазволіць весці будаўніцтва індустрыяльнымі метадамі.

Добрую кукурузу вырасцілі ў гэтым годзе палыводы саўгаса «Добрушскі» Гомельскай вобласці. Служа была праведзена парэфініраваным насеннем на добра ўгноенай глебе. Свочасова былі праведзены хімічная праполка і падкормка раслін. Зараз «Каралева палёў» дасягнула двухметравай вышыні. На здымку: галоўны аграном Г. Даніленка (злева), дырэктар саўгаса М. Бруеў, інспэктар калгаса-саўгаснага ўпраўлення В. Хількевіч і сакратар парткома Д. Неўскі на участку кукурузы. Фота Ч. Мезіна.

ЯГО ПРАВАСХАДЗІЦЕЛЬСТВУ

Прэзідэнту Злучаных Штатаў Амерыкі пану ДЖОНУ Ф. КЕНЕДЗІ

Вашынгтон.

Паважаны пан Прэзідэнт!
Ад імя савецкага народа і ад сябе асабіста рад павіншаваць Вас і амерыканскі народ у сувязі з паспяховым завяршэннем палёту касмічнага карабля «Сігма-7» з касманаўтам У. Шыра. Прашу перадаць сардэчныя віншаванні і найлепшыя пажаданні лётчыку-касманаўту Уолтэру Шыра.

М. ХРУШЧОЎ.

Хутна палачу ў неба!

Фотааэцюд.

ЛЕТАПІС АСВАЕННЯ СУСВЕТУ

4 кастрычніка 1957 года пачалася касмічная эра. Першы штучны спадарожнік Зямлі запушчаны на арбіту. Яго вага была 83,6 кілаграма. Максімальная вышыня эліптычнай арбіты — каля 900 кіламетраў.

Праз месяц, 3 лістапада 1957 года, на Зямлю былі перададзены першыя звесткі аб паводзінах жывога арганізму ў касмічным палёце. На борце другога спадарожніка была сабака Лайка. Вага гэтага спадарожніка больш чым у шэсць разоў перавышала вагу першынца. Максімальная вышыня арбіты — да 1 700 кіламетраў.

15 мая 1958 года ў космас адправіўся трэці штучны спадарожнік Зямлі. Вага яго значна вырасла (1 327 кілаграмаў) за кошт разнастайнай апаратуры, якая перадала на Зямлю мноства каштоўных звестак.

Паўгода рыхталіся вучоныя і інжынеры да новага этапу асваення космасу. 2 студзеня 1959 года ў бок Месяца адправілася касмічная ракета, апошняя ступень якой важыла 1 472 кілаграмы. Першы штурм Месяца закончыўся паспяхова. Праз 34 гадзіны пасля старту ракета прайшла поблізу Месяца, вышла на арбіту вакол Сонца і стала яго пастаянным спадарожнікам.

12 верасня 1959 года — першы прыцэл на Месяц. Другая касмічная ракета на трэці суткі пасля запуску ў 0 гадзін 2 мінуты 24 секунды 14 верасня дасягнула паверхні Месяца і даставіла туды выпел з Гербам СССР.

4 кастрычніка 1959 года — новы штурм Месяца. Трэцяя касмічная ракета адправілася ў яго бок, несучы на борце аўтаматычную міжпланетную станцыю. 7 кастрычніка станцыя, агібаючы Месяц, па камандзе з Зямлі сфагтаграфавала нябачны нам бок Месяца і перадала яго адбітак на Зямлю.

Год 1960-ы адкрыў новую старонку ў летапісе космасу — пачаўся этап палётаў цяжкіх караблёў-спадарожнікаў. 15 мая 1960 года на арбіту быў выведзены першы такі карабель вагой 4 540 кілаграмаў. На яго борце знаходзілася герметычная кабіна з грузам, імітуючым вагу чалавека, з усім абсталяваннем, неабходным для палёту чалавека.

19 жніўня 1960 года другі цяжкі карабель выведзены на арбіту спадарожніка Зямлі. У космас адправіліся падвостныя жывёльныя — сабакі Стрэлка і Белка. Прапрабавшы падарожжа ў 700 тысяч кіламетраў, упершыню касманаўты-жывёлы паспяхова вярнуліся на Зямлю.

1961 год — самы насычаны касмічнымі падзеямі. 4 лютага спадарожнік вагой ужо ў 6 483 кілаграмы быў выведзены на арбіту. А праз тыдзень з такога ж цяжкага спадарожніка была паслана аўтаматычная станцыя да планеты Венера.

«Чалавек — у космасе!» Гэтыя словы абляцелі нашу планету 12 красавіка 1961 года. У 9 гадзін 07 мінут па маскоўскаму часу на арбіту вакол Зямлі быў запушчаны касмічны карабель «Усход». У гэты дзень свет даведаўся аб першым чалавеку, які прайшоў у космас. Юрий Гагарын знаходзіўся ў палёце 108 мінут і ў 10 гадзін 55 мінут прыземліўся ў зададзеным раёне.

Цэлыя суткі правёў у космасе другі савецкі касманаўт Герман Цітоў, пра якога свет даведаўся 6 жніўня 1961 года. Плятуючы карабель «Усход-2», ён 17 разоў абляцеў вакол Зямлі.

16 сакавіка 1962 года вучоныя прыступілі да цэлай серыі новых эксперыментаў — да запуску штучных спадарожнікаў «Космас». Гэта было працягам праграмы даследаванняў верхніх пластоў атмасферы.

11 жніўня 1962 года — дзень нараджэння новага падзвігу савецкай навукі. У космас узляцеў карабель «Усход-3», плятуемы лётчыкам-касманаўтам Андреем Нікалаевым. А праз суткі на гэту ж арбіту вылецеў яго нябесны брат Павел Паповіч на караблі «Усход-4». Так адкрылася яшчэ адна бліскучая старонка летапісу асваення космасу. Касманаўты прайшлі шлях у агульнай складанасці 4 мільёны 600 тысяч кіламетраў.

27 верасня спадарожнік «Космас-9» адправіўся на разведку. Штурм Сусвету працягваецца.

ЗАХВАРЭЦЬ можа кожны. І няма справы хваробе да таго, дзе чалавек знаходзіцца: у сябе дома ці ў далёкім падарожжы.

Здарылася такая непрыемнасць і з нашым земляком Антонам Юльянавічам Адамовічам. Амаль пяцьдзсят год пражыў ён у Злучаных Штатах Амерыкі, але думка наведваць Радзіму ніколі не пакідала яго. І вось у гэтым годзе Адамовіч пабачыўся са сваякамі, што жывуць у Беларусі, на Уздзеншчыне.

Дарога праз акян доўгая, сталяючая, а для чалавека ў пажылым узросце яна цяжкая ўдвая. Нязвыклая абстаноўка, перамена ежы дрэнна адбіліся на здароўі Адамовіча. Ён захварэў. Хворага змясцілі ў адну з бальніц горада Мінска, паклалі ў асобны пакой. Адамовіч адразу атрымаў неабходнае лячэнне, лякарствы, кваліфікаваны медыцынскі догляд. Але хворы хваляваўся, з неахвотай прымаў лякарствы. Ні ўрачы, ні сёстры не маглі зразумець прычыны такіх яго дзіўных паводзін. А ўсё было вельмі проста: наш зямляк прывык за ўсё плаціць і яго непакоіла думка, ці хопіць у яго грошай, каб расплаціцца за аказаную яму медыцынскую дапамогу.

Урачы Тамара Васільеўна Ляшчынская, Зінаіда Канстанцінаўна Русанова не адзін раз запэўнялі Адамовіча, што ні за лячэнне, ні за лякарствы нічога з яго не возьме ніводнай капейкі.

Хоць і мала спачатку верыў гэтаму Адамовіч, але паступова пачаў супакойвацца, з большай увагай і даверам адносіўся да акружаючых яго людзей. З Тамарай Васільеўнай Ляшчынскай, якая лячыла яго, падоўгу размаўляў. Антон Юльянавіч Адамовіч раскаваў ёй, як дарага каштуе ў Злучаных Штатах Амерыкі медыцынская дапамога. А асабліва дарагія лякарствы. За самыя звычайныя пілюлі трэба заплаціць больш, чым за выклік урача на дом.

Для нас усё гэта вельмі дзіўна. Медыцынская дапамога ў Савецкай краіне зусім бясплатная. Хворы, якога лечыць у бальніцы, за лякарствы не плаціць нічога, а ў аптэцы любыя лякарствы каштуюць капейкі. Незвычайным здаецца Адамовічу і тое, што ў нас многа ўрачоў-жанчын. У Амерыцы такога не ўбачыш.

Калі Адамовіч пачаў папраўляцца і яму дазволілі хадзіць, ён пацікавіўся, як даглядаюць іншых хворых, якія ляжаць у тым жа аддзяленні, што і ён. Догляд быў за ўсімі аднолькавы. У такім жа асобным пакоі быў змешчаны маленькі хлопчык. Адамовіч не пераставаў дзіўніцца шчырасці і сардэчнасці, з якімі адносіліся ўрачы і сёстры да хворых. Да глыбіні душы кранула гэтага немаладога чалавека дабрата ўсяго ме-

дыцынскага персаналу ў адносінах да яго самога.

— Так, многага не ведалі мы пра вас, пра вашу жыццё, пра Савецкі Саюз. Зусім не так нам аб ім расказвалі. Савецкай краіне многага ўдалося дасягнуць. І калі б не вайна, не Гітлер, поспехі вашы несумненна былі б яшчэ большыя, — гаварыў А. Ю. Адамовіч.

Адамовіч доўга праліжаў у бальніцы. Тэрмін яго знаходжання ў Савецкім Саюзе падыходзіў да канца, а пабачыў ён малавата. Але на падставе медыцынскай справкі яму было

кім Саюзе на больш працяглам тэрмін.

З вялікай павагай да вас Адамовіч Антон Юльянавіч. Письмо Адамовіча са словамі шчырай падзякі не адзінае. У бальніцы прыходзіць пісьмы з Германіі, Францыі і іншых краін, у якіх былыя пацыенты дзякуюць за сардэчнасць, старанны догляд, добрае лячэнне. Яны пішуць аб сваім самаадчуванні, як з лепшымі сябрамі, раіцца з савецкімі ўрачамі аб сваім здароўі.

Немец Іоахім Шмейсер па турскай пачынаў прывязджаў у Савецкі Саюз. Ён захварэў, яго таксама лячылі ў Мінскай клініцы. Пасля вяртання ў Берлін ён прыслаў пісьмо.

«Глыбокапаважаныя пані Канстанцінаўна і пані Шмейсер.

Я хацеў бы паслаць Вам некалькі здымкаў майё сям'і, але яны яшчэ не гатовыя, а вось пісьмо пішу неадкладна. Вельмі радасна падзея было маё наведанне Масквы. Гэта сапраўды цудоўны горад. Тое, што я змог яго ўбачыць, і ваша заслуга. Яшчэ раз хачу сардэчна падзякаваць за хуткае лячэнне і добры догляд.

Вядома, мае калегі пабачылі многа больш у вашай цудоўнай краіне. Я бачыў шмат здымкаў, усё яны цікавыя, мне вельмі шкада, што я захварэў. У Мінску ў бальніцы я не адчуваў сябе адзінокам. Усе былі вельмі добразычлівыя ў адносінах да мяне. Вельмі прашу перадаць усім маю сардэчную падзяку нікога не забыць.

Мая сям'я сустрэла мяне з вялікай радасцю. Я сваім дзецям, калі яны вырастуць і пачнуць усё разумець, абавязкова раскажу пра Маскву і добрых людзей у Мінску».

Д. ЧЭРКАСАВА.

ЧАЛАВЕК ЗАХВАРЭЎ У ДАРОЗЕ...

дазволена прадоўжыць сваё знаёмства з нашай краінай.

...Прайшло некалькі месяцаў, і ў бальніцу, дзе лячылі Антона Юльянавіча Адамовіча, прыйшло ад яго пісьмо.

«Паважаныя дактары і сёстры. Прыміце ад мяне і ўсёй майё сям'і вялікую падзяку вам за вашы клопаты і лячэнне, якія былі аказаны мне ў час майго знаходжання на Радзіме.

Пасля вяртання дадому ў Злучаныя Штаты Амерыкі я лічу сваім абавязкам падзякаваць усім вам, наогул усюму савецкаму народу і яго ўраду за такі прыём і клопаты, якія я атрымаў у Савецкім Саюзе. Усё гэта застанецца на доўгі час у майё памяці.

Вялікая падзяка ўрачу за яго працу, за яго клопаты аб мамі лячэнні.

Вялікая падзяка ўрачу за тое, што ён дапамог прадоўжыць маё прабыванне ў Савец-

Магілёўская дзіцячая паліклініка № 1. На прыёме ва ўрача Н. Гуцько. ФотаМ. Жалудовіча.

КАСМІЧНАЯ ПЯЦІГОДКА

(Пачатак на 1-й стар.)

— Вось бы на Месяц злятаць, прагуляцца па ім ды «месячнага камя» прывезці на Зямлю.

Цікаваць да Месяца ўсё ўзрастае. Міжпланетная касмічная станцыя 4 кастрычніка 1959 года, роўна праз два гадзіны пасля першага спадарожніка, аблятаючы Месяц, на працягу 40 мінут перадавала на Зямлю адлюстраванне адваротнага боку планеты. Праз некалькі гадоў амерыканцы беспаспяхова спрабавалі паўтарыць савецкае дасягненне. У сувязі з Месяцам нельга не ўспомніць аднаго жарту, пашыранага ў ЗША. Хтосьці з амерыканскіх кангрэсменаў звярнуўся да ўжо вядомага нам Вернера фон Брауна з пытаннем:

— Што мы ўбачым на Месяцы, калі дасягнем яго?

— Рускіх! — адказаў той.

Гэта блізка да ісціны. Вымпел з малюнкам Герба Савецкага Саюза з 14 верасня 1959 года 0 гадзін, 02 мінут, 24 секунд маскоўскага часу ўжо знаходзіцца на паверхні Месяца.

Кіназдымку Месяца вялі Герман Цітоў, Андрый Нікалаеў і Павел Паповіч. Іх фатаграфіі, а таксама здымкі, зробленыя міжпланетнай станцыяй, дазволілі ачынным спецыялістам стварыць не толькі падрабязную карту паверхні Месяца, але і першы ў свеце глобус Месяца. Такім чынам, савецкія людзі, апынуўшыся на планеце, змогуць добра на ёй арыентавацца.

Варта напаміць выказванне англійскага прафесара Б. Ловела, дырэктара радыёастранамічнай станцыі «Джодрэл Бенк». У дні нядаўняга жнівеньскага трыумфу савецкай навукі ён сказаў журналістам:

— Рускія настолькі выйшлі ўперад у ракетнай тэхніцы, што перспектыва Амерыкі абганіць

іх у гэтай галіне ў блэйжышэ дзесяцігоддзе цяпер аддалена. Я не быў бы здзіўлен, калі б праз год савецкі касманаўт праляцеў па арбіце, размешчанай блізка ад Месяца, і вярнуўся на Зямлю...

Савецкі ўрад не раз прапаноўваў урадам замежных дзяржаў, і ў прыватнасці ЗША, аб'яднаць намаганні ў вывучэнні Сусвету. Гэта выгадна не толькі для ўсіх краін: менш будзе выдаткоўвацца нацыянальных сродкаў, больш будзе зроблена навуковых адкрыццяў, хутчэй яны могуць быць рэалізаваны. Але, на жаль, савецкія прапановы не знаходзяць неабходнай практычнай падтрымкі ва ўрадаў капіталістычных краін.

Чалавецтва ўстапае ў другое пяцігоддзе касмічнай эры. І няма сумнення, што за гэтыя пяць гадоў Савецкая краіна дасць новых герояў — пакаральнікаў космасу, памножыць славу нашай навукі і тэхнікі.

КАБ ЖЫЦЦЁ БЫЛО ЯШЧЭ ЛЕПШЫМ, ЯШЧЭ БАГАЦЕЙШЫМ

Калгаснікі абмяркоўваюць пісьмо Н. Р. Заглады

Апошні час у савецкім друку і радыё з'явіліся гарачныя водгукі на пісьмо Героя Сацыялістычнай Працы, старэйшай званнявой калгаса «Першае мая» Жытомірской вобласці Надзеі Рыгораўны Заглады. У гэтым пісьме ўкраінская калгасніца з вялікай шчырасцю і хваляваннем ставіць пытанні надзённых калгасных спраў.

Як заўсёды, калі савецкі друк крытыкуе недахопы нашага жыцця, заходняя прапаганда з радасцю раздзьмухае іх да неверагодных памераў. Так і тут, у сувязі з абмеркаваннем пісьма Н. Заглады, буржуазны друк дае свае каментарыі, сутнасць якіх зводзіцца да адмаўлення ўсіх нашых дасягненняў у сельскай гаспадарцы.

Як жа ў сапраўднасці абстаецца справа? У чым сэнс кампаніі, узятай у друку ў сувязі з пісьмом Надзеі Рыгораўны Заглады? Аб гэтым пытаюць нас у пісьмах суайчыннікі. Адказваем на іх пытанні.

* * *

«Даражыце гонарам хлеббароб!» — так назвала свой артыкул, надрукаваны ў «Правде Украины», Н. Загледа. Напісаны простымі, зразумелымі кожнаму калгасніку словамі, ён хвалюе і прымушае задумацца над многім.

Вось яна прыводзіць выпадак з брыгадзірам механізатараў з Днепрапятроўшчыны Ц. Шаўчэнкам. Яму загадалі пасля першай культуры сеяць кукурузу на засмечанай мінулагоднім сланечнікам плошчы. Але ён разумеў, што пры такой сябе сланечнік заглушыць пасевы, і пасеяў кукурузу толькі тады, як управіўся з парэзкамі сланечніка, некалькі разоў пракультываваўшы поле.

А чаму ж іншыя механізатары пагналіся за тэмпамі сябы ў ўспляную трымаўлія неразумнай каманды? — пытае Н. Загледа. Чаму трактарыст калгаса імя Горкага на Жытоміршчыне на папрок Заглады, што не апрацоўваў поле ў двух напрамках, адказаў ёй:

«Не было такой команды? Приводячы факты безаказных адносін да справы, Загледа сцвярджае: раўнадушнасць і абьякавасць да працы, да зямлі — злчынства, якое вядзе да вялікай страты народнага добра. «Вельмі хацелася б, — піша Загледа, — каб кожны, хто прачытае гэты мой расказ, паглядзеў бы на сябе з боку, параіўся са сваім сумленнем: як яму далей жыць і працаваць, каб не сорамна было перад народам, перад партыяй нашай, перад дзецьмі і самім сабой?»

Кожны хлеббароб павінен не толькі шчыра працаваць сам, але і змагацца з надобрасумленнымі, раўнадушнымі адносінамі да працы ўсюды, дзе ён іх сустракае. Успомніце, што гаварыў Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў аб працавітасці пчалы, заклікае Загледа. Кожная пчолка нясе сваю кроплю нектара ў агульны вулей. А калі гэты нектар насіць толькі «для адбыцця» — адкуль жа быць у вулі меду?

Не, не бедная палеская зямля! Пад працавітымі рукамі тых, хто сапраўды яе любіць, яна дае цудоўныя ўраджаі бульбы і цукровых буракоў, ільну і кукурузы. Партыя і дзяржава шчодро дапамагаюць калгасам у апошнія гады. «Не зганьбім жа свайго хлеббаробскага сумлення!» — піша Н. Загледа.

На артыкул Н. Заглады адгукнуліся сотні працаўнікоў палёў. Брыгадзіры, свінаркі, даяркі, паляводы, механізатары пішуць аб справах сваіх калгасаў, дзеляцца вопытам, думкамі, уражаннімі, гарача абмяркоўваюць шляхі ліквідацыі недахопаў. Як зберагчы тэхніку ад паломкі, як атрымаць добрую прывагу свіней, як вырасіць высокі ўраджай кукурузы, як найлепш арганізаваць працу на полі — аб гэтым пішуць работнікі Нясвіжскага аддзела «Сельгастэхнікі» С. Платун і А. Швака, свінарка калгаса «Перамога» Гарадзішчанскага раёна В. Палойка, брыгадзір калгаса «Парыжская Камуна» Глыбоцкага раёна А. Пучынскі, член праўлення арцелі імя Чырвонай Арміі Віцебскага раёна П. Выдроў і многія іншыя. Ва ўсіх пісьмах гучыць гарачая зацікаўленасць, жаданне зрабіць наша жыццё яшчэ лепшым, яшчэ багацейшым.

І ў той жа час з гэтых пісьмаў паўстаюць перад намі вобразы герояў нашых дзён — простых працаўнікоў зямлі, рукамі якіх ствараюцца вялікія багаці Савецкай краіны: даяркі Лідзіі Асіюк, звеннявой Евы Карачан, механізатара Уладзіміра Кота і многіх, многіх іншых.

Народ у нас — сапраўдны гаспадар зямлі і ўсіх яе багаццяў. І таму справы дзяржаўныя і справы калгасныя грамадзяне Краіны Саветаў лічаць сваімі ўласнымі справамі. Такі сэнс пісьма Надзеі Рыгораўны Заглады. Такі сэнс кампаніі, узятай у друку ў сувязі з апублікаваннем гэтага пісьма.

С. КЛІМКОВІЧ.

Калгас «40 год Кастрычніка» Капаткевіцкага раёна. Перадавая даярка Лунер'я Бандарэнка (злева) і заатэхнік Антаніна Несцяруч.

ЗДАЕЦА, што могуць мець агульнага турысты і авантурысты? Зразумела, нічога. Турысты — сумленныя нашы суайчыннікі, якія любяць Радзіму, свой народ і ганарацца яго поспехамі і, не лічачыся з часам і ўзрастам, шмат год збіраюць грошы на далёкае падарожжа на Радзіму, каб сваімі вачыма ўбачыць тыя велізарныя змены, што адбыліся ў родных ім мясцінах.

А авантурысты — гэта тыя, якія ў цяжкія часы барацьбы супраць фашысцкага нашэсця здрадзілі Радзіму і дапамагалі акупантам рабаваць і вынішчаць беларускі народ, у якіх і зараз нават з-пад белага кашулі праглядае брудная душа.

Яны даўно ўжо адарваліся ад народа, прадалі яго і Радзіму, і няма ім звароту на нашу зямлю.

З кожным годам усё больш нашых землякоў у якасці турыстаў едуць на Радзіму, а авантурысты на гэтым хочуць грошы зарабляць.

Якую толькі хлусню і паклёп не ўзводзяць на Радзіму былыя гітлераўскія памагатыя, каб толькі застрашыць нашых землякоў і адгаварыць іх ад палыхаючых іх арыштамі, высылкай у Сібір, холадам, праследаваннямі, голадам.

Яшчэ зусім нядаўна беларускія нацыяналісты ва ўсё горла крычалі аб якойсьці «жалезнай заслоне». Але дзесяткі тысяч турыстаў сваімі вачыма ўбачылі, пераканаліся, што гэта хлусня. Пасля звароту назад яны расказалі сваім сябрам і знаёмым праўду аб Радзіме, аб яе поспехах, аб заморным і шчаслівым жыцці беларусаў у брацкай сям'і савецкіх народаў. Звыш 18000 турыстаў толькі за турыстычны сезон гэтага года наведалі Беларусь.

І першае, што кінулася ім у вочы, — гэта лжывасць капіталістычнай прапаганды і хлусня нацыяналістычных авантурыстаў. Не «жалезнай заслонай»,

шчырай, братэрскай цеплынёй і сардэчнасцю сустракае пагранічны Брэст нашых землякоў, і не турма, а камфартабельныя аўтобусы і таксі чакаюць іх на вакзалах.

Нацыяналістычныя авантурысты і розныя паклёпнікі рас-

ТУРЫСТЫ І АВАНТУРЫСТЫ

паўсюджваюць чуткі, што турыстаў на Радзіме нікуды не пускаюць, што ходзяць яны там ледзь не пад канвоем. А вось што гавораць людзі, якія пабывалі ў Савецкім Саюзе.

— Мне пашчаслівілася пабыць на Радзіме. І як толькі ступіў на родную зямлю, дык адразу адчуў цеплыню сваіх людзей. За ўвесь час знаходжання на Радзіме мы захапіліся іх гасціннасцю, — піша Аляксей Грычук з Канады. — У Брэсце я быў, як дома, гуляў са сваякамі і знаёмымі. Ніхто мяне нідзе не затрымліваў. Я рабіў фотаздымкі, дзе хацеў і колькі хацеў. Цяпер паказваю сваім землякам, дзе я быў і што бачыў, дзе быў у гасцях, чым устаўлены гасцявы стол.

Ужо другі раз наведвае сваіх бацькоў на Радзіме наша суайчынніца Л. М. Малеева з Італіі.

З захапленнем расказвае яна аб сваім родным горадзе Маргале. Якім прыгожым ён стаў цяпер! Выраслі шматпавярховыя жылыя дамы, магазіны і ўстановы.

— Я яшчэ раз пераканалася ў тым, — піша Малеева, — што буржуазныя газеты праз крывое лютэрка паказваюць факты з савецкага жыцця. Калі збіралася ехаць на Радзіму, дык мне казалі, што ў Брэсце адмянуць дзяцей, а мяне нават

блізка не дапусцяць да роднай зямлі. І ўсё гэта мне ўнушалі гэтак званыя «сябры», якія мне вельмі «спачувалі».

Дзіву толькі даешся, да чаго тупыя і бязмозгляы гэтыя «сябры». Колькі разоў ужо ездзілі нашы суайчыннікі дамоў і шчасліва вярталіся адтуль, а авантурысты ўсё плявузгаюць адно і тое ж: не пусцяць назад — і ўсё.

Ужо два гады запар прыязджае ў родныя мясціны Даніла Федарук з ЗША. У час сваіх паездак па Радзіме ён многа пазбачыў, пачуў, пазнаёміўся з новымі людзьмі.

— Я абавязкова раскажу ў Амерыцы аб усім, што тут убачыў, — гаворыць ён. — А то

кага раёна. Піліп Грыгарчук, Аляксей Савіцкі ды і многія, многія іншыя зусім іншага погляду.

— Знаходзячыся ў гасцях у роднага брата Ягора Конана, у пляменнікаў і іншых сваякоў, я наглядна ўбачыў, як змянілася аблічча родных вёсак. Дамы пабудаваны дабрабытныя. Жыхары прыстойна апранаюцца, добра харчуюцца. У кожным доме ёсць сала, мяса, масла, малако, яйкі. Частавалі мяне ўсюды так, як толькі могуць частаваць беларусы. У магазінах, і праматарных, і прадуктовых, поўна ўсялякага добра.

— Калі я прыехаў у вёску, дзе правёў сваё юнацтва, — расказвае Аляксей Савіцкі, — я здзівіўся прагрэсу. У вёсцы ёсць школа-дзяснягодка. Многія з дзяцей па сканчэнні гэтай школы паступаюць у вышэйшыя школы. Дамы ў вёсцы драўляныя і цагляныя, асветленыя электрычнасцю. Падлога заслана дыванамі. Апрача таго, у кожным доме ёсць радыё, у многіх — тэлевізары. А дамы чыстыя, утульныя і маюць у большасці некалькі пакояў. На кожныя тры-чатыры вёскі ёсць бальніца. Апрача таго, у кожнай вёсцы ёсць бібліятэка і клуб. У клубе кожную суботу і нядзелю збіраецца моладзь і наладжвае танцы. Я зайшоў у клуб на танцы і ўбачыў, што многія з маладых хлопцаў былі апрануты ў лепшыя касцюмы, чым я, амерыканец. Гэта мяне так узрадавала, што ад радасці на вочы набеглі слёзы.

Пабывалі ў нас у гэтым годзе дзеці нашых суайчыннікаў з Бельгіі і Фінляндыі. Яны разам з беларускімі школьнікамі 4 тыдні адпачывалі ў піянерскіх лагерах Крыжоўка, які размяшчаецца ў маляўнічым месцы на беразе Мінскага мора.

На ўсё жыццё застаецца ў памяці дзяцей знаходжанне на радзіме бацькоў. Са слязамі на вачах яны расставаліся са сваімі таварышамі — савецкімі піянерамі і назаўсёды павезлі з сабой нязгасныя пачуцці дружбы і таварыства, удзячнасць да сваіх людзей за ласку і клопаты, захапленне маляўнічай беларускай прыродай.

Не было і ніколі не будзе веры авантурыстам і паклёпнікам. І як бы яны ні намагаліся і ні выкручваліся, ім не ўдасца зменшыць цягі нашых землякоў да Радзімы, да праўды.

Мікола ЗАРУЦКІ.

Пішучэ

ЗЕМЛЯКІ...

«ГОЛАС РАДІМЫ»

ўказвае нам шлях

З вашай газетай я ўжо крыху знаёмы, яна мне вельмі падабаецца сваёй дасведчанасцю, праўдзівасцю і патрыятызмам. Газеты, якія выдаюцца за мяжой рознымі групіроўкамі на грошы ворагаў нашай Радзімы, займаюцца брудным паклёпам на працавіты і мірны савецкі народ, на яго ўрад. «Голас Радзімы» ўказвае нам шлях, прасяе нашу думку, памагае разабрацца, дзе праўда, а дзе хлусня. Праўдзіва апісвае жыццё і працу савецкіх людзей. Асвятляе пытанні навукі і тэхнікі. Вядзе барацьбу за мір, за агульнае разбраенне, за мірную працу і працітанне. Змяшчае пісьмы суайчыннікаў, якія вярнуліся на Радзіму, што для нас, хто жыве за мяжой, вельмі цікава.

З вялікай радасцю і хваляваннем сачыў я за геранічным палётам народных герояў Андрэяна Нікалаева і Паўла Папавіча. Але радасці і шчасцю не было межаў, калі даведаўся пра іх удачнае прызначэнне. Радасна ўсведамляю, што паходзіць ад таго мугтнага і міралюбівага народа, які першы пракаў трасы ў глыбінях касмічнай прасторы. Я і мае таварышы ішлім гарачае прывітанне савецкім героям — пакарыцелям космасу, ад усёй душы жадаем ім усяго найлепшага, а таксама здароўя і яшчэ большых поспехаў у будучым.

Цяпер як сябры, так і ворагі нашай Радзімы ўбачылі, на якія подзвігі здольны савецкі народ.

Ад душы дзякую дарогім суайчыннікам за іх памяць і клопаты аб нас, людзях, якія жывуць далёка ад Радзімы. Рады і шчаслівы падзяліцца з дарогімі землякамі маімі радасцямі, поспехамі і няўдачамі.

Цяпер у мяне адно жаданне — пабыць на Радзіме, пабачыць родных, а потым можна і памерці спакойна. У Літве савецкія грамадзяне маюць добрую бібліятэку; дзякуючы ёй, я з 1945 года рэгулярна чытаю савецкія газеты, часопісы і кнігі. Некаторыя кнігі чытаў па два разы, таму што для мяне было вельмі цікава прачытаць пра барацьбу партызан з фашысцкімі захопнікамі. Але я вельмі мала ведаю пра партызанскую барацьбу і яе герояў у Беларусі.

Быў бы вельмі ўдзячны, калі б паважаная рэдакцыя «Голасу Радзімы» і дарогія землякі выслалі мне кнігі аб партызанскай барацьбе супраць гітлераўцаў.

І. С. Францыя.

ВАС шукаюць і чакаюць СВАЯКІ

Прашу дапамагчы мне знайсці сваякоў, якія прапалі ў час вайны з акупіраванай тэрыторыі Гомельскай вобласці і, магчыма, знаходзяцца ў сучасны момант на тэрыторыі Германіі. Я шукаю свайго дзеда ЯРМОЛЬЧЫКА Міхаіла Міхавіча, цётку ЯРМОЛЬЧЫК Эльвіну Міхаілаўну і дзядзьку ЯРМОЛЬЧЫКА Аляксандра Міхаілавіча, якія жылі ў вёсцы Мокіш Хойніцкага раёна Гомельскай вобласці.

ДЗЕНІСЕНКА Мікалай Мікалаевіч. Горад Ленінград, М-105. Якаўлеўскі завулак, 8.

1000 здымкаў роднага краю

Рэдакцыя выяўленчай прадукцыі Дзяржаўнага выдавецтва БССР падрыхтавала да друку шэраг альбомаў і буклетаў. Тысяча фотаздымкаў, змешчаных у гэтых альбомах, перадаюць непаўторныя фарбы роднай зямлі з зелянінай лугоў і сенажацей, блакітам вясельля і меддзю гліцы, сонечнымі пералескамі і шырокімі разлогамі, светлымі гарадамі і ўтульнымі вёскамі, дзе буслы

сцерагуць бацькаву хату. У альбомах адлюстраваны прасторы жыцця, тое новае, што змяніла аблічча нашага краю — магутны наступ камунізма, працоўны рытм сямігодкі, плён чалавечай працы. Багата ілюстраваныя, з густым аформленнем выданні прызначаны для шырокіх мас чытачоў, аматараў беларускай прыроды, людзей, што вывучаюць гісторыю краю. Альбомы

ўяўляюць цікавасць і для нашых суайчыннікаў, якіх абстаўіны жыцця закінулі на далёкую чужыну, для тых, хто сумуе па роднаму полю, сцежках, дзе вандравала маладосць, хто хоча ведаць сённяшні дзень радзімы. Кароткія даведкі дадуць пэўнае ўяўленне аб гэтых альбомах.

ПАЛЁТ АМЕРЫКАНСКАГА КАСМАНАЎТА

НЬЮ-ІОРК, 3 кастрычніка. Злучаныя Штаты зрабілі сягоння са свайго ракетнага палігона на мысе Канаверал запуск на арбіту капсулы «Сігма-7» з касманаўтам Уолтэрам Шыра. Запуск зроблены ў 15 гадзін 15 мінут па маскоўскаму часу.

Паводле паведамлення карэспандэнтаў амерыканскіх інфармацыйных агенцтваў, капсула з касманаўтам вышла на арбіту вакол Зямлі праз шэсць мінут пасля запуску.

К 21 гадзіне 16 мінутам па маскоўскаму часу амерыканскі касмічны карабель «Сігма-7» з касманаўтам Уолтэрам Шыра на борце зрабіў чатыры абароты вакол Зямлі.

З караблём падтрымліваецца радыёсувязь. Касманаўт паведаміў, што ўсе сістэмы карабля працуюць нармальна, калі не лічыць кароткачасовых непаладак у сістэме рэгулявання тэмпературы ў касмічным скафандры. У час першага вітка тэмпература ў скафандры ўзнялася да 82 градусаў па Фарэнгейту (прыкладна да 28 градусаў па Цэльсію).

Калі касмічны карабель пралетаў над тэрыторыяй ЗША, касманаўт у адпаведнасці з праграмай палёту вёў назіранні за Зямлёй. Ён паведаміў, што відовішча, якое адкрываецца з кабіны карабля, цяжка перадаць словамі. «Гэта сапраўды цудоўна», — перадаў ён на Зямлю.

У канцы трэцяга абароту кіраўнікі палёту паведамілі касманаўту канчатковае рашэнне аб тым, што карабель зробіць шэсць віткаў вакол Зямлі.

НЬЮ-ІОРК, 4 кастрычніка. Кар. ТАСС Н. Туркаценка перадае: У другой палавіне дня 3 каст-

рычніка ў раёне вострава Мідуэй над водамі Ціхага акіяна паявіўся прадмет, які імкліва набліжаўся да планеты Зямля і за якім цягнуўся ясна бачны след. Гэта быў амерыканскі касмічны карабель «Сігма-7» з касманаўтам Уолтэрам Шыра на борце, які завяршыў палёт у шэсць віткаў па арбіце вакол Зямлі.

На вышыні прыкладна сямі кіламетраў над касмічным караблём мільгануў язьчок стабілізуючага парашута, які адразу ж напоўніўся паветрам і надаў капсуле вертыкальнае становішча. У 5 гадзін 25 мінут па нью-йоркскіму часу над капсулай на вышыні каля трох кіламетраў раскрыўся велізарны пасадачны парашут і, адразу прыцішыўшы падзенне, капсула пачала набліжацца да пункта прываднення. У 5 гадзін 28 мінут па нью-йоркскіму часу (0 гадзін 28 мінут па маскоўскаму часу) карабель дакрануўся да вады, і Ціхі акіян прыняў яго ў свае хвалі.

Прывадненне адбылося ў дакладна зададзеным раёне за 275 міль на паўночны захад ад вострава Мідуэй. У гэтым раёне ўжо знаходзіўся авіяносец «Кірсардж», які выконваў заданне па сустрэчы касмічнага карабля. Шыра прыземліўся на адлегласці прыкладна чатырох міль прама па курсу авіяносеца пад радаснымі воплічы каманды «Кірсардж».

Неадкладна з борта авіяносеца падняліся чатыры верталёты, якія павіслі ў паветры над касмічным караблём, што пагойдваўся на хвалях. Тры вадалазы саскочылі з верталётаў у ваду і ўмацавалі на ім спецыяльны пояс, каб касмічны карабель не затануў.

У 1 гадзіну 10 мінут па маскоўскаму часу касмічны карабель разам з Шыра быў падняты на борт авіяносеца «Кірсардж».

Пасля першых прывітанняў Шыра, яшчэ ў касмічным касцюме, размаўляў па тэлефоне з прэзідэнтам Кенедзі, з віцэ-прэзідэнтам Джонсанам і са свайго жонкай. Выказаўшы захапленне мужнасцю касманаўта, прэзідэнт павіншаваў яго з паспяховым завяршэннем палёту. Медыцынскі агляд палёту добры. Шыра высока адазваўся аб «Сігме-7». Ён заявіў карэспандэнтам, што карабель быў поўнасцю паслухмяным яму ў палёце.

БЕЛАВЕЖСКАЯ ПУШЧА

У шматлікіх каляровых фотаздымках альбома паказаны прыгожыя лясныя пейзажы: змрочныя завалены бураломам першабытны гущар, светлыя і радасныя гаі кучаравых дубоў-аслікаў і беластовольных бяроз-прыгажунь, сонечныя звонкія бары стромкіх сосен. Многа ўвагі прысвечана багатаму жывёльнаму свету пушчы. Фотакарэспандэнт В. Гіпенрэйтар змог убачыць і зафіксаваць непаўторныя моманты з жыцця звяроў і птушак. Вось ва ўсёй магутнасці стаіць на ўзлесьсі ўладар пушчы — зубр, продкі якога жылі тут у часы ледніковага перыяду.

У альбоме адлюстравана пушча зімой і летам, поўная кіпучага жыцця, птушынага спеву і гоману. Многа старонак у ім прысвечана веснавому абуджэнню прыроды і надыходу восені. Ва ўсёй маляўнічасці паказан цудоўны куток беларускай прыроды, ператвораны чалавекам у цікавы запаведнік, вялізную навуковую лабараторыю.

Тэкст да альбома, напісаны Віталем Вольскім, падаецца на дзвюх мовах — беларускай і англійскай.

На здымку: уладар пушчы — зубр.

Там, дзе сінее Нарач

Човен просіцца на хвалі.

МІНСК

У цікавай і арыгінальнай форме буклета пададзена 28 каляровых фотаздымкаў, якія паказваюць сучаснае аблічча беларускай сталіцы — Мінска. Горад паўсгае ва ўсім сваім характэрам — цудоўныя ансамблі дамоў, шырокія проспекты, зялёныя прысады і скверы на вуліцах, гасцінная ветлівасць мінчан.

БРЭСТ

Альбом уяўляе своеасаблівы фотарэпартаж аб сучасным Брэсце і яго жытарах. Ён складаецца з уступнага артыкула і вялікай колькасці гонавых і каляровых фоталюстрацый, у якіх матэрыялаў расказваецца аб гістарычным мінулым, абліччы і жыцці горада.

Музей абароны Брэсцкай крэпасці

Буклет складзены на матэрыялах музея абароны Брэсцкай крэпасці. Дакументы і фотаздымкі, знойдзеныя ў развалінах, зброя абаронцаў Брэсцкай крэпасці, іх асабістыя рэчы, кавалкі распулаўленага шкла і камення, пабітае асколкамі мін і снарадаў жалеза, партрэты герояў — перадаюць хвалявую і велічную карціну подзвігу савецкіх воінаў у першыя дні Вялікай Айчыннай вайны. Многа ўвагі ў іх удзяляецца лёсу абаронцаў крэпасці ў час вайны і цяпер.

1 000 фотаздымкаў роднага краю! Яны нагадваюць вам аб радзіме.

Т. СВЯТКОУСКАЯ.

Альбом «Там, дзе сінее Нарач» прысвечан паказу багатай прыроды і жыцця паэтычнага кутка Беларусі — нарачанскага краю.

Расказ аб прыгажосці цудоўнай Нарачы — беларускім моры ў саснова-жытнім вянку навакольных палёў і лясоў, аб руплівых людзях, іх працы і адпачынку, аб планах на будучае вядуць пісьменнік Янка Брыль і журналіст Аляксандр Дзітлаў.

У альбоме шмат старонак з паэтычнымі фотаздымкамі, што маляўніча перадаюць настрой і пачуцці, якія выклікае нарачанская прырода і летнім досвіткам, і вясновай ноччу, і на снежным змярканні.

Тэкст падаецца на беларускай, рускай і англійскай мовах.

Вялікі подзвіг народа

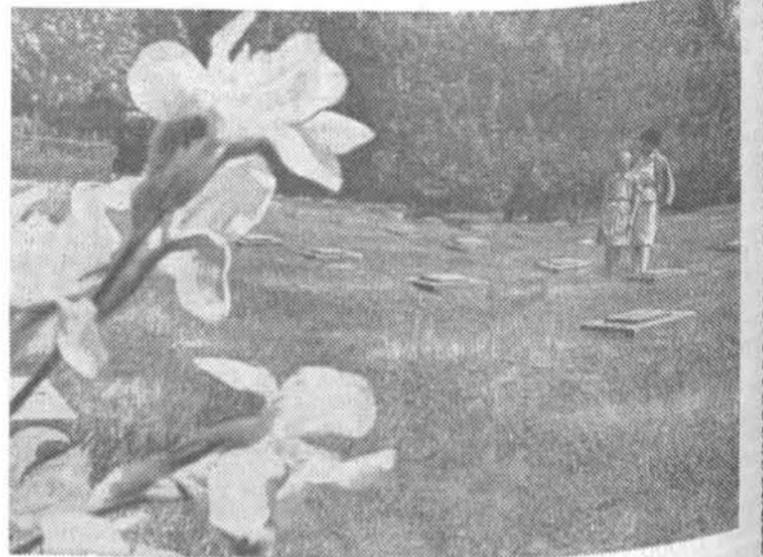
Альбом складзены на матэрыялах Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны ў Мінску. У ім шырока асветлены наступныя тэмы: вераломны напад гітлераўскай Германіі і пачатак ваенных дзеянняў, мабілізацыя сіл на адпор ворагу, усенародная барацьба партызан і падполля на часова акупіраванай тэрыторыі, падзеі на фронце, вызваленне Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў, перамога Саветаў Саюза. Асноўная ўвага ўдзяляецца паказу партызанскага руху на Беларусі.

Альбом складаецца з уступнага артыкула і 300—400 фоталюстрацый — дакументальных фотаздымкаў, кадраў трафейнай кінахронікі, фотакопій з партызанскіх газет і лістовак, здымкаў унікальных рэчаў, баявой зброі, сцягоў, рэпрадукцый з карцін, плакатаў, якія наглядна раскрываюць веліч подзвіга беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Дарагія суайчыннікі! Калі вы пажадаеце атрымаць што-небудзь з гэтых альбомаў ці буклетаў, наша рэдакцыя з задавальненнем выканае вашу просьбу.

Брэст. Кінаатэатр «Мір».

На брацкіх могілках у Брэсце.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку Рэдакцыі газеты «Голас Радзімы».